

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

Barne, Likestillings- og Inkluderingsdepartement

Postboks 8036 Dep.

0030 Oslo

Dato: 13.10.2011

Hørings svar fra Flerkulturelt kirkelig nettverk på NOU 2011:14. Bedre Integrering

Innledning

Norges Kristne Råd er det økumeniske fellesskapet av kristne kirker og trossamfunn i Norge. Rådet arbeider for å fremme gjensidig forståelse, respekt og samhandling lokalt og nasjonalt mellom kristne kirker og trossamfunn inspirert av Jesu bønn: "Må de alle være ett". Migrasjon er et av de aktuelle temaene vi jobber med og det er derfor vi vil avgi hørings svar til NOU 2011:14 særling kapittel 10: Demokrati og deltakelse og avsnittet 10:4 sivilsamfunn.

Flerkulturelt kirkelig nettverk

Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges Kristne Råd består av kirkesamfunn, kirkelige organisasjoner og migrantmenigheter¹. Nettverket er et felleskirkelig knutepunkt for virksomheter som jobber med utfordringer og muligheter i det nye og flerkulturelle Norge. Det er en brobyggende virksomhet hvor kirker og kirkelig organisasjoner forplikter seg til å skape et inkluderende felleskap innen det kirkelige miljøet og bidra til inkludering i samfunnet for øvrig - både på lokalt og nasjonalt plan.

Fra de senere årene kan det trekkes frem to eksempler på kirkelig engasjement med tematikken. På midten av 1990 tallet etablerte kirker i Norge et samlet forum i regi av Norges Kristne Råd for å

¹ "Kristne menigheter dannet og ledet av folk med utenlandske opprinnelse."

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

bekjempe rasisme, fremmedfrykt og Islamofobi. Det forumet het Norsk Økumenisk Forum for Innvandrespørsmål (NØFFI). I 2004 ble kirkene invitert av myndighetene å bidra i integreringsarbeidet. Det skjedde på grunn av at kvoteflyktninger med kristen bakgrunn fikk komme til Norge. De henvendte seg til utlendingsmyndighetene og ønsket kirkelig felleskap. De to hendelsene var grunnlaget for etableringen av "kirkelig nettverk for integrering av innvandrere og flyktninger", som nå har skiftet navn til "Flerkulturelt kirkelig nettverk."

Kirkelig arbeid for innvandrere generelt

Innvandring har brakt mennesker fra hele verden til Norge. Selv om en stor andel av våre nye borgere bosetter seg i de store byene, er det likevel sånn at mange mindre tettsteder og bygder har fått sin del av innvandrere. På flere steder rundt omkring i landet bistår kristne kirker og menigheter innvandrerne med diakonale tilbud og felleskap. I de større byene tilbyr kirkelig diakonale organisasjoner, som KIA (Kristent Interkulturelt Arbeid) og Stiftelsen Betanien, diakonale og integreringsfremmende tjenester som for eksempel gratis språkopplæring. Andre, Caritas har etablert informasjons- og veiledningssenter for arbeidsinnvandrere. Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen utfører viktig arbeid for å hjelpe mennesker som er i stor nød og rammet av fattigdom, og Kirkens Bymisjon har tilbud som helsesenteret for papirløse og Nadhiem kvinnesenter.

Endring i kirkelandskapet i Norge pga innvandring

Kirker, kirkelige organisasjoner og institusjoner har de siste årene opplevd sin rolle i arbeid for et flerkulturelt samfunn som stadig viktigere. Flere kirkesamfunn har mottatt mange medlemmer fra andre land. Som kirkefellesskap ser vi at Norge forandrer seg, og vi har nå et stort antall menigheter som ledes av og består av innvandrere. En kartlegging i 2010 viser at i Oslo-regionen har vi over 90 slike menigheter (inkluderte de forskjellige språk/nasjonalitets grupper i Den Katolske Kirke).

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

Kartleggingen viser at det brukes mer enn 35 forskjellige språk i gudstjenestene i Oslo på en vanlig søndag.

Flerkulturelt kirkelig nettverk (FKN) arbeider med å veilede disse menighetene i forhold til trossamfunnsloven og i forhold til deres plass og rolle som aktører i det norske samfunnet.

Nettverket arbeider også med å bygge broer mellom migrantmenigheter og andre menigheter i Norge. Vi ser også vår oppgave i å være med på å skape inkluderende lokalsamfunn, og vi har et stort nettverk av frivillige som bidrar til kulturdialog i hverdagen. Ikke minst er det viktig å skape gode relasjoner mellom ulike trossamfunn, og å motarbeide den fremmedfrykt og Islam frykt som til tider kommer til uttrykk i samfunnsdebatten.

Generell kommentar til utredningen

Vi i FKN (Flerkulturelt kirkelig nettverk) verdsetter de fleste av forslagene i utredningen, og især disse:

- En 10-årig ekstra innsats for å lukke sysselsettingsforskjellene.
- Gratis norskopplæring for arbeidsinnvandrere og familiegjenforente.
- En helhetlig gjennomgang av opplæringsloven, læreplaner, pensum osv i et integreringsperspektiv.
- Voksenopplæring reform.
- Mangfoldig rekruttering i høyere utdanning og bedre bruk av innvandreres medbrakte kompetanse.
- Betydning av trossamfunnenes roller for innvandrere og for integreringen.

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

Konkrete punkter

⇒ Gjennom årene har kirker og kirkelige organisasjoner møtt og hjulpet mennesker å integrere seg i lokal samfunnet. Vi anser kirkelige erfaringer, kompetanse og nettverk som ressurser som kan benyttes i integreringsarbeidet.

⇒ Vi i FKN mener menigheter og religiøse ledere har en nøkkelrolle og kan bidra til å løse flere av de utfordringene innvandrerbefolkningen står ovenfor. Vi regner med det blir mer samarbeid mellom myndighetene og ledere i innvandrernes religiøse miljøer. Vi anbefaler at myndighetene vurderer mest mulig bruk av innvandreres sterke sider som det også blir påpekt Under punkt 10:4.2.

”trossamfunn er en sentral deltakelsesarena for store deler av innvandrerbefolkningen. Det er tre ganger så sannsynlig at en person med innvandrerbakgrunn er medlem av menigheter eller religiøse organisasjoner enn gjennomsnittet i Norge.”

⇒ Vi utvalgets vurdering om at flerkulturelle trossamfunn *”kan fungere som en viktig inkluderingsarena for nyankomne innvandrere som ikke kan språket og som et helhetlig tilbud av nettverk og aktiviteter for gamle og unge,”* er en betydningsfull observasjon.

⇒ Vi mener utvalgets bekymringer om et velfungerende trossamfunn *kan virke ekskluderende*, er berettiget. Vi tror likevel det kan være behov for å danne egne kulturelle felleskap. Slike felleskap kan også være redskap i arbeidet med brobygging og inkludering. Vi har god dialog med flere slike menigheter om lovgiving og praksis.

⇒ Vi synes det ikke nødvendigvis er en motsetning mellom lokal tilknytning og diasporaengasjement. Diasporaengasjement er en naturlig følge av innvandring og den kan, i seg selv, være viktig for norske globale interesser for eksempel kan innvandrere i Norge være god medspiller norskutviklingssamarbeid. ”Mennesker med en flerkulturell bakgrunn fra land i sør har viktig kunnskap, erfaringer og engasjement for å bidra til fattigdomsbekjempelse i sitt opprinnelsesland.” (Nord: <http://www.norad.no/tilskudd-og-anbud/s%C3%B8k-tilskudd/sivilt-samfunn/diaspora>). Det

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

å sette lokal deltakelse mot diasporatilknytning kan motvirke integrering. Vi synes dette må ikke se som "enten/eller" men som "både/og."

⇒ Utvalgets mener om at det vil være et strategisk valg å styrke fellesarenaer der minoriteter og majoritet møtes, og hvor begge parter integreres med hverandre. Vi vil i den sammenheng vise til Flerkulturelt Kirkelig Nettverk. Et viktig formål med nettverket er å være en brobygger og møteplass mellom ulike innvandrermenigheter og det etablerte, økumeniske kirkefellesskapet i Norge. FKN arrangerer jevnlig felles fagsamlinger for migrantmenigheter og etablerte kirkesamfunn.

⇒ Vi vil i denne sammenheng gjøre oppmerksomme på at det er vanskelig å søke om offentlig støtte til prosjekter og drift av FKN fordi nettverkets aktiviteter havner i sjiktet mellom religiøs virksomhet og integrering. Kulturdepartementet råder FKN til å søke støtte hos Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet, mens dette departementet igjen henviser søknadene til Kulturdepartementet med den begrunnelsen at det er de som har hovedansvaret for religiøse organisasjoner. En bedre samordning mellom disse ville være ønskelig.

Med vennlig hilsen

Ørnulf Steen

Generalsekretær

Norges Kristne Råd

Lemma Desta

Prosjektleder

Flerkulturelt kirkelig nettverk